

**ALKALMAZOTT NYELVÉSZ MA-SZAK, NYELV- ÉS BESZÉDFEJLESZTŐ
SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉS
SZAKDOLGOZATI KÖVETELMÉNYEI**

2026

I. Tartalmi követelmények

A szakdolgozat keretein belül a hallgató feladata, hogy – gondosan válogatott szakirodalom alapján – egy, a szak tágan értelmezett témakörébe vágó, tudományos igényű (nem publicisztikai jellegű) dolgozatot készítsen. A szakdolgozat célja annak bizonyítása, hogy a hallgató tanulmányai folyamán megfelelő elméleti alapokat szerzett ahhoz, hogy a szakhoz kapcsolódó témát a rendelkezésre álló hazai, illetve külföldi szakirodalom alapján egyéni megközelítésben dolgozzon fel.

II. Szakdolgozati szeminárium

„A hallgató az ajánlott tantervében szereplő félévekben előírt és a témavezetője nevével meghirdetett *szakdolgozati szeminárium* kurzusokat vesz fel, amelyek nem teljesítése esetén a szakdolgozat nem nyújtható be. Az egyes szakok szakdolgozati szeminárium kurzusainak követelményei mindig aktuálisan a szemináriumi tárgy Coospace színtérinformációi felületén kerülnek közzétételre. A képzés utolsó félévében esedékes szakdolgozati szeminárium teljesítésének feltétele a szakdolgozat minimum 75 százalékos elkészülte.” (2. sz. melléklet A SZTE Juhász Gyula Pedagógusképző Kar szakdolgozatokkal kapcsolatos ügyrendje)

<https://www.jgypk.u-szeged.hu/karrol/kari-szabalyzatok/aktualis-szabalyzatok>

1. A dolgozat témája

Szakdolgozati témát minden hallgatónak a harmadik félévben kell leadni a tantárgyfelvételi időszak végéig. A témaválasztás kapcsolódhat a képzés bármely kurzusához, témájához. A témát, a témavezetői javaslatot első körben a szakfelelősnek (tanszékvezetőnek) kell megírni, majd a téma pontosítása, a témavezető kiválasztása után ki kell tölteni egy szakdolgozati témabejelentő lapot.

A szakdolgozati témabejelentő lap letölthető a SZTE JGYPK Tanulmányi Osztály honlapjáról: <http://www.jgypk.u-szeged.hu/karrol/tanulmanyi-osztaly/tanulmanyi-nyomtatvanyok>.

2. sz. melléklet: A SZTE Juhász Gyula Pedagógusképző Kar szakdolgozatokkal kapcsolatos ügyrendje:

<https://www.jgypk.u-szeged.hu/karrol/kari-szabalyzatok/aktualis-szabalyzatok>

Ezzel szemben, már a 2. félévben fel kell venni a szakdolgozati szeminárium kurzust, ahol szakdolgozati témát is kell választania.

2. A dolgozat címe

- a dolgozat tartalmának, mondanivalójának tömör kifejezése;
- utal a dolgozat központi témakörére (témaköreire);
- amennyiben a cím nem egyértelműen igazít el a tárgyat illetően, akkor szükséges magyarázó alcím adása.

3. A dolgozat részei

3.0. Tartalomjegyzék: A dolgozat elejére kerüljön a részletes, a Word által automatikusan frissíthető tartalomjegyzék. Az automatizált tartalomjegyzék-készítést a Youtube-on található több

videóból meg lehet tanulni. A könnyebb áttekinthetőség érdekében maximum csak három szintig jelenítse meg a tagolást.

Segítség az automatikus tartalomjegyzék készítéséhez:

<https://www.youtube.com/watch?v=XEbv4SnuKc>

3.1. Bevezetés

- a dolgozat témakörének a dolgozat címénél részletesebb meghatározása;
- a témaválasztás indoklása;
- a vizsgálat tárgyát képező probléma felvetése, illetve hipotézis megalkotása indoklással egybekötve;
- a kifejtés menetének és logikájának rövid ismertetése;
- szükséges behatárolások: terjedelmi korlátok vagy egyéb okok miatt a dolgozat egyes, a címben jelzett témához természetes módon kapcsolódó egyéb területek közül mire nem tér ki;
- terjedelme rövid (1–2 oldal).

3.2. Szakirodalmi összefoglaló, kutatás

- a problémakörrel kapcsolatos irodalom feltérképezése, megismerése, valamint a releváns szakirodalom kiválasztása, önálló (kritikai) értelmezése;
- annak bizonyítása, hogy a szerző a téma tágabb összefüggéseit is értő módon tudja kezelni, nyelvezete e tekintetben pontos, szakszerű, az adott képzési forma során nyújtott ismeretek és kialakított készségek hasznosulásáról tanúskodik, a fogalmakat konzekvensen használja. (Ez természetesen a dolgozat további részei kapcsán is követelmény.)
Ezek után jön az elmélethez szorosan kapcsolódó kutatás módszertani leírása, illetve annak pontos kivitelezése.

3.3. Eredmények és értékelésük

- a választott probléma leírása, értékelése úgy, hogy a szakdolgozatban szereplő megállapítások megalapozottak, tényekkel és érvekkel alátámasztottak;
- itt jelenik meg a szerző személyes állásfoglalása, amely jól elhatárolható a helyzetértékelésben/megoldáskeresésben közreműködő más személyek véleményétől;
- a tapasztalatokat a szerző visszacsatolja a megfogalmazott hipotézisekhez/problémafelvetéshez.

3.4. Összefoglalás

- a dolgozat eredményeinek összefoglalása, a dolgozat lezárása;
- az elért eredmények és a nem tárgyalt, de szorosan kapcsolódó témakörök alapján további vizsgálati irányok kijelölése.

3.5. Irodalomjegyzék

- A dolgozat törzsszövegét záró irodalomjegyzék a szerzők neve alapján alfabetikus sorrendben készül. Formai összeállításához a „[szakdolgozati hivatkozási útmutató](#)” (Magyar és Alkalmazott Nyelvészeti Tanszék) szolgál segítségül.

3.6. Mellékletek (nem kötelező)

- azon ábrák, táblázatok, dokumentumok, multimediális adathordozók stb. megjelenítése, amelyek a dolgozat megértéséhez mindenképpen szükségesek, ugyanakkor a dolgozat egy

adott fejezetével/alfejezetével szoros kapcsolatba nem hozhatók; vagy túlságosan részletezők, és nagy számuk miatt nehezen olvashatóvá tennék a szóban forgó fejezetet;

- azon ábrák, táblázatok, dokumentumok stb. megjelenítése, amelyek a dolgozat egy adott fejezetével/alfejezetével ugyan szoros kapcsolatba hozhatók, formájuk (pl. A3-as) és/vagy terjedelmük (2 vagy több oldal) miatt azonban mellékletbe kívánkoznak;
- számozottak, címmel ellátottak, és a tartalomjegyzékben is feltüntetettek;
- funkciójuk nem kérdőjelezhető meg, az oldalszám mesterséges növelésének vádja nem érheti;
- a dolgozat terjedelmének 15%-át csak nagyon indokolt esetben haladja meg.

3.7. Plágiumnyilatkozat:

„Plágium esetén az érintett szakdolgozatot a témavezető nem engedi védésre, illetve elégtelenre (1) értékeli.”

A szerzői és adatvédelmi jogokról, az utolsó melléklet, mely a dolgozatot lezárja. Letölthető a tanszék oldaláról: <http://www.jgypk.hu/tanszek/alknyelv/?p=7677>

II. Formai követelmények

1.A szakdolgozat terjedelme alkalmazott nyelvészeknek: 30-40 oldal, nyelv- és beszédfejlesztő szakvizsgásoknak 15–20 oldal maximum.

A dolgozat **nyelve:** magyar, vagy valamely más, előre egyeztetett nyelv. A dolgozat nem térhet el jelentős mértékben a megadott terjedelmi kívánalmaktól.

Minden, a dolgozat tartalmi részéhez tartozó oldal számozott legyen a lap alján!

2. Címlap:

- a külső címlapra vonatkozó követelmények: középen SZAKDOLGOZAT, alul középen: NÉV és az aktuális évszám;
- a belső címlapra vonatkozó követelmények:
 - felül középen: Szegedi Tudományegyetem, Juhász Gyula Pedagógusképző Kar, Alkalmazott Humántudományi Intézet, Magyar és Alkalmazott Nyelvészeti Tanszék;
 - lap közepén: a dolgozat címe (nagyobb, vastagított betűvel szedve), alcíme, a cím angol megfelelője;
 - bal alsó sarokban: a szerző neve, a szak megnevezése;
 - jobb alsó sarokban: a témavezető neve, beosztása.
 - alul középen: évszám, hely.

- a dolgozat egyes főbb részei közötti összhang súlyosan sérül (pl. a dolgozat címében jelzett témakört csak minimális terjedelemben fejt ki a jelölt);
- a dolgozat több mint 1 bekezdés (kb. 3-4 mondat) terjedelemben szó szerinti formában vagy azt megközelítő módon idegen műből építkezik az eredeti forrásnak a megfelelő szövegrésznél és az irodalomjegyzékben való megjelölése nélkül (plágium);
- a dolgozat több oldal terjedelemben folyamatosan csak egy idegen műből építkezik (még ha a forrást a megfelelő szövegrésznél és az irodalomjegyzékben megjelöli is a dolgozat írója);
- a dolgozat alapvető tárgyi tévedések sorozatát tartalmazza;
- a dolgozat terjedelme az elvárásoktól jelentősen eltér;
- a dolgozatban a helyesírási, nyelvtani, stilisztikai és/vagy szerkesztési hibák aránya nem felel meg egy szakdolgozattól elvárható mindőségnek, esetleg már a megértést is veszélyeztetik.

5. MI használata:

Az SZTE egységeiben az MI-használat szabályozásához a múlt félévben közzétett *A mesterséges intelligencia elfogadható és felelős használata a Szegedi Tudományegyetemen. Hallgatói segédlet a mesterséges intelligencia tanulásban történő tudatos, hatékony és etikus alkalmazásához* c. dokumentum (továbbiakban: Hallgató segédlet) adhat támpontokat.

Elérhetősége: <https://share.google/TF68glDMtvCOxXoQb>

A Hallgatói segédlet olyan témákat tartalmaz, mint *Az MI használatának tisztázása és a kurzusok szabályai; A mesterséges intelligencia felelős használatáról az egyetemi tanulmányok során; A szerzői jogok megsértése; MI-alkalmazási modellek* stb. Lényeges, hogy rendelkezik az **oktatói egyéni szabályozási** lehetőségekről is.

„Minden oktatónak joga van saját szabályokat meghatározni az MI-használatra vonatkozóan – ezek akár pontosabb leírásokat is tartalmazhatnak az általános egyetemi irányelvektől is. Ezeket a szabályokat a tantárgy **kurzusleírásában** találja meg. Ha ott nem szerepel ilyen információ, akkor az általános egyetemi szabályok érvényesek.”

„Az MI alkalmazása a **szakdolgozat** és diplomamunka készítése során is lehetséges, de csak akkor, ha egyértelműen fel van tüntetve, melyik eszközt, hol és milyen céllal használta; az MI nem helyettesíti az önálló elemzést, értelmezést és összefüggéslátást. A **védés során** Önnek be kell tudnia mutatni a dolgozat tartalmát, annak logikai felépítését, és azt, hogy átlátja a saját munkája és az MI szerepe közötti határvonalat.”

Amennyiben az oktató engedélyezi, hogy a hallgató MI-t használjon beadandó, dolgozat, prezentáció vagy más tantárgyi munka, továbbá szakdolgozat elkészítése során, a hallgatónak lábjegyzetben vagy külön bekezdésben kötelezően fel kell tüntetnie a következőket:

- melyik MI-eszközt alkalmazta,
- verziószám vagy kiadás dátumának közlése (ha ismert)
- milyen célra és módon használta az MI-t,
- milyen mértékben segítette az MI a munkát

- világosan el kell különíteni, mely részek származnak MI-től, és melyek saját szerzői munkák

A **szakdolgozók** előtt már az első konzultáción egyértelművé kell tenni, és írásban is rögzíteni kell, hogy a diplomamunka megírása során az MI ötletgenerálásra, vázlatkészítésre (struktúraalkotásra), szakirodalom felkutatására használható, de tartalmi elem nem vehető át. Generatív tartalom saját szöveggént közlése (pl. automatikus szövegírás) nem engedélyezett. Szükséges és elvárt, hogy a hallgató meggyőződjön az MI-eszköz által ajánlott szakirodalom valódiságáról és relevanciájáról.

Tekintettel arra, hogy a Hallgatói segédlet **plágiumnak** minősíti az MI-használat eltitkolását, felhívjuk figyelmét a Szakdolgozati útmutatójában olvasható bekezdésre, miszerint „Plágium esetén az érintett szakdolgozatot a témavezető nem engedi védeésre, illetve elégtelenre (1) értékeli.”

Bármilyen bizonytalanság vagy kérdés esetén **a kurzus oktatója nyújt iránymutatást.**

Tájékoztatjuk, hogy kérdéses helyzetben az oktatóknak lehetősége és joga van a hallgatói munkák hivatalos egyetemi ellenőrzésére.

Letölthető plágiumnyilatkozat linkje:

<http://www.jgypk.hu/tanszek/alknyelv/?p=7677>

Letölthető szakdolgozati hivatkozásiútmutató linkje:

<http://www.jgypk.hu/tanszek/alknyelv/?p=7677>